

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1909.

Andra Kammaren.

N:o 6.

Måndagen den 25 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 18 innevarande januari.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. Albert Petersson aflämnade Kungl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

angående ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning af maltdrycker m. m.; samt

angående tullen å vin.

Nämnda propositioner bordlades på begäran.

§ 3.

Föredrogos hvar för sig Kungl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner; och hänvisades därvid till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

med förslag till lag angående Kungl. Maj:ts högsta domstols tjänstgöring på afdelningar, till stadga angående måls handläggning i vissa fall af Kungl. Maj:ts högsta domstols afdelningar samfällt, till lag om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, till lag om tjänstgöringen i Kungl. Maj:ts lagråd, till lag om ändring i förordningen angående äktenskapsskillnader den 27 april 1810 och till lag om ändring i förordningen den 3 april 1810, huruledes rättelse och förklaring uti gjorda fideikommissförfattningar må sökas, samt hvad i afseende på fardag af fideikommissegendom kommer att iakttagas;

med förslag till lag angående tillsättning af prästerliga tjänster;

med förslag till lag om gemensamhetsfiske samt lag angående ändrad lydelse af 10, 13 och 14 §§ i lagen om rätt till fiske den 27 juni 1896;

med förslag till lag angående verkställighet i vissa fall af straff, ådömdt genom icke laga kraft ägande utslag, till lag om ändrad lydelse af 1 § i lagen den 1 juli 1898, innefattande vissa bestämmelser om beräkning af strafftid, och till lag om ändrad lydelse af 12 § i lagen angående villkorlig frigifning den 22 juni 1906; samt

med förslag till lag, innefattande ändring i 12 kap. 3 § kyrkolagen.

Till statsutskottet öfverlämnades härefter Kungl. Maj:ts propositioner:

angående försäljning af kronans andelar i byallmanningen Tån i Skaraborgs län;

angående försäljning af tre till förra löjtnantsbostället Harby n:o 1 i Stockholms län hörande lägenheter;

angående försäljning af två lägenheter från förra skogvaktarbostället ⁵/₈ mantal Led n:o 2 Arvid Ersgård i Skaraborgs län;

angående försäljning af två torp samt två andra områden från förra majorsbostället Upplanda n:is 1, 4 och 5 i Jönköpings län;

angående försäljning af två till kronolägenheten Vallaslätten n:o 1 i Östergötlands län hörande lägenheter;

angående försäljning af två till förra kompanichefsbostället Rangtorp n:o 1 i Skaraborgs län hörande lägenheter; och

angående försäljning af vissa till förra kompanichefsbostället 1 mantal Hornstäfve n:o 3 Prästgården med utjorden Långlöten i Östergötlands län hörande lägenheter.

§ 4.

Härefter föredrogos hvar efter annan de på kammarens bord liggande motionerna;

och hänvisades därvid:

herr *Söderberghs* i Karlshamn motion, n:o 15, till tillfälligt utskott;

friherre *Palmstiernas* motioner n:is 16 och 17, till lagutskottet;

herr *Leanders* motion, n:o 18, till lagutskottet;

herr *Lindleys* motioner, n:o 19 till lagutskottet och n:o 20 till tillfälligt utskott;

herr *Camitz'* motion, n:o 21, till statsutskottet;

herrar *Camitz'* och *Berglunds* motion, n:o 22, till tillfälligt utskott;

herr *Jönssons* i Kvarnberga motion, n:o 23, till tillfälligt utskott;

herr *Ericssons* i Ofvanmyra motion, n:o 24, till tillfälligt utskott;

herr *Johanssons* i Jönköping motioner, n:is 25, 26 och 27 till statsutskottet; samt

herr *Byströms m. fl.* motion, n:o 28, till statsutskottet.

§ 5.

Herr Nordströms vid kammarens närmast föregående sammanträde framställda och då bordlagda anhållan att till hans excellens herr statsministern få framställa spörsmål föredrogs härupå; och blef berörda anhållan af kammaren bifallen.

§ 6.

Följande nya motioner afgåfvos, nämligen af:

herr *Hellberg*, n:o 29, om tilläggsarfvode åt extra provinsialläkarne i Tärna och Stensele distrikt;

herr *Jeansson* i Kalmar *m. fl.*, n:o 30, om statsbidrag till en normalspårig järnväg mellan Säfsjöström och Nässjö;

herr *Malmborg*, n:o 31, om ändring af grunderna för åtnjutande af statsbidrag för undervisning i huslig ekonomi;

herr *Svensson* i Skyllberg *m. fl.*, n:o 32, om rätt för adjunkten vid samskolan i Askersund J. Ekegren att åtnjuta lön i tredje lönegraden;

herr *Svensson* i Skyllberg *m. fl.*, n:o 33, om ändrad lydelse af 2 § förordningen angående skogsvårdsafgifter;

herr *Hagström*, n:o 34, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående vidgad rätt för präst att vinna befördran utom det stift han tillhör;

herr *Svallingson*, n:o 35, om ändrad lydelse af 33 § förordningen angående försäljning af vin och öl;

herr *Sandquist*, n:o 36, om ändrad lydelse af 59 § lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet;

herr *Åkerlund*, n:o 37, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående skärpta och i öfrigt ändrade bestämmelser rörande automobiltrafik;

herr *Rune*, n:o 38, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af en allmän lånekassa för Sveriges kommuner;

herr *Röing*:

n:o 39, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utförande genom tullverkets egen personal af det arbete, som i en del hamnar åligger där befintliga packhuskarlslag m. m.;

n:o 40, om tillägg till punkt A) mom. n) i kungörelsen den 27 augusti 1904 angående ny löne- och pensionsreglering för lärare och lärarinnor vid rikets allmänna läroverk; och

n:o 41, om höjda pensionsbelopp för vaktmästarne vid indenturkåren m. m.;

herr *Olsson* i Broberg, n:o 42, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan ändring af gällande allmänna villkor och bestämmelser för egnahemslånerörelsen, att egnahemslån må kunna beviljas ägare till hus å kronan tillhörig mark;

herr *Olsson* i Tyllered, n:o 43, om utsträckning af tiden för inlösen af skattefrälseräntor;

herr *Andersson* i Skifarp, n:o 44, om pension åt vaktmästarren vid allmänna läroverket i Ystad, änkan Ingrid Lindström;

herr *Kvanzelius m. fl.*, n:o 45, om statslån till Ostkustbanans aktiebolag;

herr *Crafoord*, n:o 46, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af profskolor för utbildande af lärlingar samt anslag för detta ändamål;

friherre *Bonde*, n:o 47, om anslag till en personlig professur för docenten Carl Wiman;

herrar *Berggren* och *Erikson* i Öfra Odensvi, n:o 48, om ändrad lydelse af 15 § i förordningen angående försäljning af brännvin; samt

herr *Ekman* i Göteborg, n:o 49, med hemställan, att minsta tillåtna försäljningsbeloppet vid utminuterung af brännvin måtte bestämmas till en half liter.

Samtliga dessa motioner bordlades på begäran.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag.

Måndagen den 25 Januari, e. m.

5 N:o 6.

§ 8.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr Svensson i Skyllberg under 4 dagar från och med den 27 januari.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,²⁵ e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Tisdagen den 26 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 20 innevarande januari.

§ 2.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner:

angående ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning af malt-drycker m. m.; samt

angående tullen å vin.

§ 3.

Vidare föredrogos hvar efter annan de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid:

herr *Hellbergs* motion, n:o 29, till statsutskottet;

herr *Jeanssons* i Kalmar *m. fl.* motion, n:o 30, till statsutskottet;

herr *Malmborgs* motion, n:o 31, till statsutskottet;

herr *Svenssons* i Skyllberg *m. fl.* motion, n:o 32, till statsutskottet;

herr *Svenssons* i Skyllberg *m. fl.* motion, n:o 33, till lagutskottet;

herr *Hagströms* motion, n:o 34, till lagutskottet;

herr *Svallingsons* motion, n:o 35, till lagutskottet;

herr *Sandquists* motion, n:o 36, till lagutskottet;

herr *Åkerlunds* motion, n:o 37, till tillfälligt utskott;

herr *Runes* motion, n:o 38, till tillfälligt utskott;

herr *Röings* motioner, n:o 39 till tillfälligt utskott samt n:is 40 och 41 till statsutskottet;

herr *Olssons* i Broberg motion, n:o 42, till statsutskottet;
herr *Olssons* i Tyllered motion, n:o 43, till statsutskottet;
herr *Anderssons* i Skifarp motion, n:o 44, till statsutskottet;
herr *Kvarnzelius m. fl.* motion, n:o 45, till statsutskottet;
herr *Crafoords* motion, n:o 46, till statsutskottet;
friherre *Bondes* motion, n:o 47, till statsutskottet;
herrar *Berggrens* och *Eriksons* i Öfra Odensvi motion, n:o 48,
till bevillningsutskottet; samt
herr *Ekmans* i Göteborg motion, n:o 49, till bevillnings-
utskottet.

§ 4.

Afgåfvos följande nya motioner, nämligen af:

herr *Vahlquist*, n:o 50, om anslag till utgifvande af en upp-
slagsbok öfver 1909 års lagtima riksdagsarbeten;

herrar *Larsson* i Göteborg och *Lindblad*, n:o 51, om anslag
till rättegångsbiträden att tillhandagå genom olycksfall i arbete
skadade arbetare eller deras efterlevande för utbekommande af
dem enligt lag tillkommande ersättning;

herr *Wiklund*:

n:o 52, om höjning af det i Kungl. Maj:ts proposition an-
gående statsverkets tillstånd och behof åskade förslagsanslag för
bidrag till vägunderhållet å landet; och

n:o 53, om ändrad lydelse af vissa §§ i lagen angående väg-
hållningsbesvärets utgörande å landet;

herr *Olsson* i See, n:o 54, om skrifvelse till Kungl. Maj:t
angående afkortning i öfningstiden för värnpliktige, som uppnått
visst kunskapsmått och färdighet m. m.;

herrar *Bengtsson* i Häradsköp och *Johansson* i Aflösa, n:o 55,
om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande sådan ändring i lagen
angående fjärdingsmansbestyrets utgörande, att fjärdingsmännens
aflöning må till minst hälften bestridas af staten;

herr *Sjöberg*:

n:o 56, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående befrielse
för till Sverige återinflyttade emigranter från fullgörande af vapen-
tjänst i fredstid; och

n:o 57, om ändrad lydelse af mom. 2 i kungörelsen an-
gående förändrade allmänna villkor och bestämmelser för den af
staten utfövide egnahemslånerörelse den 13 juni 1908;

herr *Olsson* i Fläsbro, n:o 58, om egnahemslåns beviljande mot gemensam inteckning i två eller flera angränsande eller för sambruk lämpliga lägenheter;

herr *Lundgren m. fl.*, n:o 59, om anslag till Föreningen för kustvård åt skrofulösa barn för uppförande af ytterligare en sanatoriebyggnad vid Apelviken invid Varberg;

herrar *Lundgren* och *Forssell*, n:o 60, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående anordnande af inlåningsrörelse vid riksbanken och dess afdelningskontor;

herr *Lundgren*:

n:o 61, om höjd pension åt förre vaktkonstapeln Johan Aug. Winberg;

n:o 62, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående skyldighet för bank att, då lån utlämnas, därom underrätta dem, som äro betalningsskyldige för lånet; och

n:o 63, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade bestämmelser om val af hufvudmän i sparbanker;

herr *Fürst*, n:o 64, om antagande af lag angående förbud mot kvinnors användande till arbete nattetid i vissa industriella företag;

herr *Byström*, n:o 65, om ändrad lydelse af 4 § förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skoloråd;

herr *Andersson* i Grimbo *m. fl.*, n:o 66, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående statens öfvertagande af halfva kostnaden för underhållet af allmän väg, bro och färja på landet;

herr *Andersson* i Grimbo, n:o 67, om begränsning af röst-rätten å vägstämma;

herrar *Ericsson* i Vallsta och *Sandström*, n:o 68, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan ändring af inteckningsförordningen, att aftal om rätt till elektrisk ström från fastighet med vattenfall må kunna i fastigheten intecknas;

grefve *Hamilton*:

n:o 69, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående öfverflyttande på staten af kostnaderna för väghållningsbesvärets utgörande å landet m. m.;

n:o 70, om ändrad lydelse af 60 § lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; och

n:o 71, om höjning af det i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof äskade förslagsanslaget för bidrag till vägunderhållet på landet;

herr *Gunnarsson*, n:o 72, om höjning af dagaflöningen till de värnpliktige;

herr *Zetterstrand*, n:o 73, om pension åt förre vaktmästaren Per Gustaf Isaksson;

herrar *Wallis* och *Kjellberg*, n:o 74, om höjd aflöning för professorn i syfilidologi vid karolinska institutet;

herrar *Söderbergh* i Karlshamn och *Lundell*, n:o 75, om ett räntefritt lån till uppförande af nybyggnad för fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala;

herr *Kristensson*, n:o 76, i anledning af Kungl. Maj:ts i propositionen om statsverkets tillstånd och behof upptagna förslag angående höjning af ersättningen till skolläkarne vid de allmänna läroverken;

friherre *Bonde m. fl.*, n:o 77, om anslag till den svenska interparlamentariska skiljedomsgruppen för bestridande af kostnaderna för ett besök i Sverige af franska parlamentsmedlemmar;

herr *Thylander*:

n:o 78, med hemställan, att den aflöningsstat för postverket, som kan komma att bestämmas för 1910, må på angifvet sätt tillämpas redan under 1909, m. m.;

n:o 79, angående aflöningsförmånerna för manliga postexpeditörer; och

n:o 80, angående aflöningsförmånerna för kvinnliga förste postexpeditörer och postexpeditörer;

herr *Schotte*, n:o 81, om anslag till påbörjande af en sakkunnig undersökning af landets alla skogar;

herr *Tynell m. fl.*, n:o 82, om vissa ändringar i det utaf Kungl. Maj:t i propositionen om statsverkets tillstånd och behof föreslagna nya aflöningsreglementet för tjänstemän vid postverket m. m.;

herr *Nylander m. fl.*, n:o 83, om anslag till föreningar för tillvaratagande af de inhemska svenska häststammarna;

herr *Edén*, n:o 84, om ombildning af laboratorsbefattningen i fysik vid Uppsala universitet till en professur i fysik;

herr *Nilsson* i Skärhus, n:o 85, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående stämpling å importerade ägg;

herr *Söderberg* i Hobborn, n:o 86, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning om tillgången i mellersta och södra delarne af landet på jord, som med fördel kan förvärfvas för att upplätas till egna hem;

herrar *Berg* i Staby och *Nylander*, n:o 87, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående anordnande af landtbrukshögskoleundervisning;

herr *Widén*, n:o 88, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande skogsarbetarnes ställning och lefnadsförhållanden i Norrland m. m.;

herr *Karlsson* i Mo, n:o 89, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående kontroll öfver värden och förvaltningen af donationer och stiftelser;

herr *Zimdahl*, n:o 90, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande ändrade grunder för tillsättning af borgmästare samt af rådmän och magistratssekreterare i Stockholm m. m.;

herr *Kobb m. fl.*, n:o 91, om sammansättningen och sättet för val af Riksdagens utskott;

herr *Olsson* i Blädinge, n:o 92, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrad sammansättning af taxeringsmyndigheterna m. m.;

herr *Röving*, n:o 93, om ändrad lydelse af 43 § i reglementet för riksbankens styrelse och förvaltning;

herr *Berggren m. fl.*, n:o 94, om ändring af lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906 m. m.; samt

herr *Lundin*, n:o 95, om stämpel å bevis om tillstånd att färdas med automobil å allmän väg eller gata m. m.

Samtliga dessa motioner bordlades på begäran.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag.

§ 6.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Wijk</i>	under 4 dagar fr. o. m. d. 27 januari,
» <i>Dahlgren</i>	» 6 » » » 30 »
» <i>Gustafsson</i> i Sjögesta	» 4 » » » 27 »
» <i>Schotte</i>	» 3 » » » 28 » och
» <i>Räf</i>	» 8 » » » 30 »

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 2,36 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Tisdagen den 26 januari.

Kl. 7 e. m.

I anledning däraf att tiden för afgifvande af sådana motioner, som tillhörde ständigt utskotts behandling, med denna dag utginge, voro kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda.

§ 1.

Följande nya motioner afgåfvos, nämligen af:

herr *Röing*, n:o 96, om inrättande af ett sjunde postdistrikt;

herr *Åkerman m. fl.*, n:o 97, om löneförhöjning åt den lägre tullpersonalen;

herrar *Persson* i Tällberg och *Ericsson* i Ofvanmyra, n:o 98, om beviljande af lån för anläggning af en normalspårig järnväg från Knippboheden till Rättvik;

friherre *Palmstierna*, n:o 99, om årligt understöd åt postföraren Anders Johan Johansson i Furusund;

herr *Ahlstrand*:

n:o 100, om fyllnadspension åt f. d. kartografen Brynte Lindegren; och

n:o 101, i anledning af Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till ett nytt hospital å Frösön invid Östersund;

herr *Kronlund m. fl.*, n:o 102, om ortstillägg åt lärarne vid allmänna läroverken i Norrbottens län;

herr *Kronlund*:

n:o 103, om ändring i lagen angående ryttar-, soldat- och båtsmanstorps befriande i vissa fall från ansvar för inteckningar i stamhemmanet den 18 oktober 1907; och

n:o 104, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade grunder för riksbankens förvaltning och verksamhet;

herr *Lindberg*:

n:o 105, om anslag till understöd åt vissa f. d. kustvakter;

n:o 106, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående särskilda bevillningsafgifter för utländingar, som i Sverige åtaga sig eller utföra arbete utan att här vara uppförda till beskattning; och

n:o 107, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förpliktelse för arbetsgifvare, som antager utländing i arbete, att ersätta däraf möjligen uppkomna kostnader för fattigvård m. m.;

herr *Formander*, n:o 108, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af fackmässig inspektion öfver rikets sparbanker;

herr *Rydén*:

n:o 109, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utvidgning af expropriationsförfarandet; och

n:o 110, om anslag till järnvägsmännens helnykterhetsförbund;

herr *Lindhagen m. fl.*, n:o 111, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftningsåtgärder för åstadkommande af aflösning utaf jordbruket å kronohemman och kronotorp, som done rats till bruksrörelsen, m. m.;

herr *Lindhagen m. fl.*, n:o 112, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående stadgande af koncession för förvärf och utnyttjande af skogar utaf större omfattning m. m.;

herr *Lindhagen*, n:o 113, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förbud för bolag eller förening att i vissa fall förvärfva fast egendom på landet äfven i södra och mellersta delarna af riket;

herr *Lindhagen* och *Karlsson* i Fjäl, n:o 114, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående skydd för rätt till husbehovsvirke från annans skog;

herr *Lindhagen m. fl.*, 115, med hemställan, att lagstiftningen rörande förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom måtte utsträckas till att gälla äfven vissa enskilda personer;?

herr *Lindhagen* och *Karlsson* i Fjäl, n:o 116, om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan om förslag till lagstiftning angående skyldighet för ägare till skogar af större omfattning att å dem införa uthålligt skogsbruk m. m.;

herr *Lindhagen m. fl.*, n:o 117, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande af största möjliga kredit på penningmarknaden till åstadkommande af jordbruk och bostäder åt mindre bemedlade personer m. m.;

herr *Lindhagen m. fl.*, n:o 118, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bildande af en lånefond, afsedd att för mindre bemed-

lade personer bereda tillfälle att inom städernas områden förvärfva bostäder;

herr *Lindhagen*:

n:o 119, om anslag till inkög af skogbärande eller till skogsbörd duglig mark; och

n:o 120, i anledning af de utaf Kungl. Maj:t i proposition angående statsverkets tillstånd och behof äskade anslag till nya lagberedningen och inrättande af en processkommission;

herrar *Lindhagen* och *Forssell*, n:o 121, angående postverkets utgiftstater;

herr *Karlsson* i Göteborg, n:o 122, angående bidrag till föreningens för bistånd åt vanföra i Göteborg nybyggnad;

herr *Olsson* i Broberg, n:o 123, om statsbidrag till en normalspårig järnväg från bohuslänska längdbanan till Lysekil;

herr *Beckman m. fl.*, n:o 124, om bidrag till bestridande af kostnaderna för interparlamentariska förbundets byrå och generalsekretariat;

herr *Beckman m. fl.*, n:o 125, om ändringar i gällande förordning angående försäljning af brännvin;

herr *Beckman m. fl.*, n:o 126, om ändringar i gällande förordning angående försäljning af vin och öl;

herr vice talmannen *Staaß m. fl.*, n:o 127, om utvidgning af lagen angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärfva fast egendom den 4 maj 1906 m. m.;

herr vice talmannen *Staaß m. fl.*, n:o 128, med förslag till lag angående förekommande af vanhäfd å jordbruk i Norrland och Dalarne;

herr vice talmannen *Staaß m. fl.*, n:o 129, med förslag till lag om arrende af viss jord å landet inom Norrland och Dalarne;

herr vice talmannen *Staaß m. fl.*, n:o 130, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning i hvad mån staten och eventuellt äfven kommuner må erhålla rätt till expropriation af vattenfall;

herr vice talmannen *Staaß m. fl.*, n:o 131, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med lika och direkt rösträtt beträffande detaljhandel med brännvin;

herr vice talmannen *Staaß m. fl.*, n:o 132, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med allmän och lika rösträtt beträffande försäljning af vin och öl;

Herr *Jonsson* i Hökhult, n:o 133, om skrifvelse till Kungl.

Maj:t med anhållan om förslag till lag angående obligatorisk kontroll å beredda kraftfodermedel m. m.;

herr *Bogren m. fl.*, n:o 134, om tillägg till § 27 mom. a) gällande värnpliktslag;

herr *Bogren m. fl.*, n:o 135, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ny instruktion för de med statsmedel understödda frivilliga skytteföreningarna;

herr *Kjellberg*, n:o 136, angående skolläkarnes arfvode;

herr *Rissén*, n:o 137, om semester för vaktbetjänte och med dem jämställda statstjänare i de centrala ämbetsverken och hof-rätterna;

herr *Christernson m. fl.*, n:o 138, om anslag för Sveriges deltagande i hafsstationen i Neapel;

herr *Palme*:

n:o 139, angående ombildning af vice-konsulatet i Riga till konsulat;

n:o 140, om anslag till undersökningar beträffande fiskodling inom mellersta Sveriges Östersjöområde; och

n:o 141, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ökade möjligheter för underofficerarne inom hären och flottan att vinna officersbefordran;

herrar *Hellström* och *Johansson* i Jönköping, n:o 142, om understöd åt före år 1907 pensionerade folkskollärare;

herr *Sundström*, n:o 143, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring i reglementet för folkskollärarynes pensionsinrättning;

herr *Forssell*, n:o 144, i anledning af Kungl. Maj:ts i propositionen om statsverkets tillstånd och behof gjorda förslag om inrättande af trädgårdsskolor;

herr *Thorsson*, n:o 145, om restitution till hotellaktiebolaget Continental i Ystad af erlagd brännvinsförsäljningsafgift;

herr *Karlsson* i Mo, n:o 146, om anslag för beredande af möjlighet till skolgång för fattiga, aflägset boende skolpliktiga barn inom Hotagens församling;

herr *Berg* i Stockholm, n:o 147, om ändring af § 1 i gällande bestämmelser angående anslag till högre folkskolor m. m.;

herr *Berg* i Stockholm *m. fl.*, n:o 148, om statsbidrag till aflöningen af bibliotekarien vid skandinaviska afdelningen af Sainte—Geneviève-biblioteket i Paris;

herr *Beckman m. fl.*, n:o 149, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med lika och direkt rösträtt beträffande detaljhandel med brännvin;

herr *Beckman m. fl.*, n:o 150, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lokalt veto med allmän och lika rösträtt beträffande försäljning af vin och öl;

herr *Eriksson* i Grängesberg *m. fl.*, n:o 151, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående borttagande ur strafflagstiftningen af påföljden förlust af medborgerligt förtroende;

herr *Andersson* i Grimbo *m. fl.*, n:o 152, om förtydligande i angifvet afseende af förordningen om utvidgad näringsfrihet;

herr *Kristensson m. fl.*, n:o 153, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående dödsstraffets afskaffande;

herr *Pettersson* i Södertelje:

n:o 154, om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan om förslag till lagbestämmelser i syfte att för vissa personer försvåra åtkomsten af starka drycker m. m.; och

n:o 155, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående villkorlig doms användande utan inskränkning beträffande fylleri eller därmed sammanhängande förseelser;

herr *Branting m. fl.*, n:o 156, om upphäfvande af 7 kap. 1 och 2 §§ strafflagen;

herr *Branting m. fl.*, n:o 157, om ändring af 9 kap. 8 § strafflagen m. m.;

herr *Tengdahl*:

n:o 158, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående revision af kommunallagstiftningen; och

n:o 159, om ändrad lydelse af vissa §§ i förordningen angående försäljning af vin och öl;

herr *Starbäck m. fl.*, n:o 160, om upphäfvande af 7 kap. 1 och 2 §§ strafflagen;

herr *Starbäck*:

n:o 161, om anslag till ersättning åt lektorn J. Bergman för mistning af tjänsteförmåner under en vetenskaplig forskningsresa;

n:o 162, om årligt extra arfvode åt musikdirektören vid Hälsinge regemente Carl Anders Clementz; och

n:o 163, om höjd aflöning för vaktmästarne hos telegrafstyrelsen;

herr *Crafoord*, n:o 164, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande användande vid reparation af statens järnvägars rullande materiel utaf systemet med reservdelar;

herr *Nilson* i Örebro, n:o 165, angående tilläg till gällande aflöningsreglemente för tjänstemän vid telegrafverket;

herr *Lundin*:

n:o 166, om tillägg till mom. 7) i kungörelsen angående förändrade grunder för förvaltningen af kronans jordbruksdomäner den 4 juni 1908; och

n:o 167, angående stämpelafgift för cigaretter m. m.;

herrar *Hellgren* och *Kvarnzelius*, n:o 168, om årligt understöd åt vaktmästaren F. L. Forsbergs änka;

herr *Jespersion*:

n:o 169, om tilläggs pension åt öfversten C. D. von Essen; och
n:o 170, om ändrad lydelse af 3 och 15 §§ förordningen angående försäljning af brännvin;

herr *Berg* i Staby, n:o 171, om anslag till inköp och profning af arbetsbesparande amerikanska jordbruksredskap;

herrar *Berg* i Göteborg och *Ahlfvengren*, n:o 172, om pension åt förre signalkarlen N. Lilja;

herr *Christiernson*, m. fl., n:o 173, om ändrad lydelse af 1 § i förordningen angående beskattning af socker m. m.;

herr *Söderberg* i Hobborn, n:o 174, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående särskild progressiv beskattning af inkomst, härrörande från tillverkning eller försäljning af brännvin, vin och öl, m. m.;

herr *Svensson* i Nyköping, n:o 175, om bortagande af tullen å jordnötter;

herrar *Åslund* och *Öberg*, n:o 176, om ändrad tid för val af taxeringsnämnd m. m.;

herr *Lundell*, n:o 177, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående grunderna för skogs och skogsmarks taxering till bevilling;

herr *Byström* m. fl., n:o 178, om ändrad lydelse af 16 § 3 mom. förordningen angående försäljning af brännvin;

herr *Byström* m. fl., n:o 179, om ändrad lydelse af 9 § 2 mom. förordningen angående försäljning af vin och öl;

herr *Byström*, n:o 180, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående beredande af tillfälle för värnpliktige, som af samvetsbetänkligheter anse sig förhindrade deltaga i militär tjänstgöring, att i stället utföra annat arbete för statens räkning;

herrar *Öberg* och *Åslund*, n:o 181, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående lättnader för delning af hemman; samt

herrar *Månsson* och *Larsson* i Gallstad, n:o 182, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående omedelbart utöfvande å rådstuga eller kommunalstämma af beslutanderätten i frågor rörande rättighet till försäljning af brännvin, vin och öl.

De aflämnade motionerna blefvo på begäran lagda på bordet.

§ 2.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr <i>Wallentin</i>		under 12 dagar fr. o. m. den 29 januari,
» <i>Johansson</i> i Jönköping	» 4 » » » 27 »	
» <i>Thyrén</i>	» 2 » » » 29 »	
» <i>Andersson</i> i Höckerum	» den 29 januari,	
» <i>Åkerlund</i>	under 3 dagar fr. o. m. den 27 januari, och	
» <i>Crafoord</i>	» 4 » » » 28 »	

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 7.35 e. m.

In fidem
Per Cronvall.

Torsdagen den 28 januari.

Kl. 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 22 innevarande januari.

§ 2.

Föredrogs hvar för sig de å kammarens bord hvilande motionerna; och hänvisades därvid:

herr *Vahlquists* motion, n:o 50, till statsutskottet;

herrar *Larssons* i Göteborg och *Lindblads* motion, n:o 51, till statsutskottet;

herr *Wiklunds* motioner, n:o 52 till statsutskottet och n:o 53 till lagutskottet;

herr *Olssons* i See motion, n:o 54, till lagutskottet;

herrar *Bengtssons* i Häradsköp och *Johanssons* i Aflösa motion, n:o 55, till lagutskottet;

herr *Sjöbergs* motioner, n:o 56, till lagutskottet, och n:o 57 till statsutskottet;

herr *Olssons* i Fläbro motion, n:o 58, till statsutskottet;

herr *Lundgrens m. fl.* motion, n:o 59, till statsutskottet;

herrar *Lundgrens* och *Forssells* motion, n:o 60, till bankoutskottet;

herr *Lundgrens* motioner, n:o 51 till statsutskottet samt n:is 62 och 63 till lagutskottet;

herr *Fürsts* motion, n:o 64, till lagutskottet;

herr *Byströms* motion, n:o 65, till lagutskottet;

herr *Anderssons* i Grimbo *m. fl.* motion, n:o 66, till lagutskottet;

herr *Anderssons* i Grimbo motion, n:o 67, till lagutskottet;

herrar *Ericssons* i Vallsta och *Sandströms* motion, n:o 68, till lagutskottet;

grefve *Hamiltons* motioner, n:is 69 och 70 till lagutskottet samt n:o 71 till statsutskottet;

- herr *Gunnarssons* motion, n:o 72, till statsutskottet;
- herr *Zetterstrands* motion, n:o 73, till statsutskottet;
- herrar *Wallis* och *Kjellbergs* motion, n:o 74, till statsutskottet;
- herrar *Söderberghs* i Karlshamn och *Lundells* motion, n:o 75, till statsutskottet;
- herr *Kristenssons* motion, n:o 76, till statsutskottet;
- friherre *Bondes m. fl.* motion, n:o 77, till statsutskottet;
- herr *Thylanders* motioner, n:is 78, 79 och 80, till statsutskottet;
- herr *Schottes* motion, n:o 81, till statsutskottet;
- herr *Tynells m. fl.* motion, n:o 82, till statsutskottet;
- herr *Nylanders m. fl.* motion, n:o 83, till statsutskottet;
- herr *Edéns* motion, n:o 84, till statsutskottet;
- herr *Nilssons* i Skärhus motion, n:o 85, till tillfälligt utskott;
- herr *Söderbergs* i Hobborn motion, n:o 86, till tillfälligt utskott;
- herrar *Bergs* i Staby och *Nylanders* motion, n:o 87, till tillfälligt utskott;
- herr *Widéns* motion, n:o 88, till tillfälligt utskott;
- herr *Karlssons* i Mo motion, n:o 89, till tillfälligt utskott;
- herr *Zimdahls* motion, n:o 90, till konstitutionsutskottet;
- herr *Kobbs m. fl.* motion, n:o 91, till konstitutionsutskottet;
- herr *Olssons* i Blädinge motion, n:o 92, till bevillningsutskottet;
- herr *Röings* motion, n:o 93, till bankoutskottet;
- herr *Berggrens m. fl.* motion, n:o 94, till lagutskottet;
- herr *Lundins* motion, n:o 95, till bevillningsutskottet;
- herr *Röings* motion, n:o 96, till statsutskottet;
- herr *Åkermans m. fl.* motion, n:o 97, till statsutskottet;
- herrar *Perssons* i Tällberg och *Ericssons* i Ofvanmyra motion, n:o 98, till statsutskottet;
- friherre *Palmstiernas* motion, n:o 99, till statsutskottet;
- herr *Ahlstrands* motioner, n:is 100 och 101, till statsutskottet;
- herr *Kronlunds m. fl.* motion, n:o 102, till statsutskottet;

herr *Kronlunds* motioner, n:o 103 till lagutskottet och n:o 104 till bankoutskottet;

herr *Lindbergs* motioner, n:o 105 till statsutskottet, n:o 106 till bevillningsutskottet och n:o 107 till lagutskottet;

herr *Fornanders* motion, n:o 108, till lagutskottet;

herr *Rydéns* motioner, n:o 109 till lagutskottet och n:o 110 till statsutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motion, n:o 111, till lagutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motion, n:o 112, till lagutskottet;

herr *Lindhagens* motion, n:o 113, till lagutskottet;

herrar *Lindhagens* och *Karlssons* i Fjäl motion, n:o 114, till lagutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motion, n:o 115, till lagutskottet;

herrar *Lindhagens* och *Karlssons* i Fjäl motion, n:o 116, till lagutskottet;

herr *Lindhagens m. fl.* motion, n:o 117, till tillfälligt utskott;

herr *Lindhagens m. fl.* motion, n:o 118, till tillfälligt utskott;

herr *Lindhagens* motioner, n:is 119 och 120, till statsutskottet;

herrar *Lindhagens* och *Forssells* motion, n:o 121, till statsutskottet;

herr *Karlssons* i Göteborg motion, n:o 122, till statsutskottet;

herr *Olssons* i Broberg motion, n:o 123, till statsutskottet;

herr *Beckmans m. fl.* motion, n:o 124, till statsutskottet;

herr *Beckmans m. fl.* motion, n:o 125, till bevillningsutskottet;

herr *Beckmans m. fl.* motion, n:o 126, till lagutskottet;

herr vice talmannen *Staafts m. fl.* motion, n:o 127, till lagutskottet;

herr vice talmannen *Staafts m. fl.* motion, n:o 128, till lagutskottet;

herr vice talmannen *Staafts m. fl.* motion, n:o 129, till lagutskottet;

herr vice talmannen *Staafts m. fl.* motion, n:o 130, till lagutskottet;

herr vice talmannen *Staafts m. fl.* motion, n:o 131, till bevillningsutskottet;

herr vice talmannen *Staafts m. fl.* motion, n:o 132, till lagutskottet;

- herr *Jonssons* i Hökhult motion, n:o 133, till lagutskottet;
herr *Bogrens m. fl.* motion, n:o 134, till lagutskottet;
herr *Bogrens m. fl.* motion, n:o 135, till statsutskottet;
herr *Kjellbergs* motion, n:o 136, till statsutskottet;
herr *Risséns* motion, n:o 137, till statsutskottet;
herr *Christiernsons m. fl.* motion, n:o 138, till statsutskottet;
herr *Palmes* motioner, n:is 139 och 140 till statsutskottet
samt n:o 141 till tillfälligt utskott;
herrar *Hellströms* och *Johanssons* i Jönköping motion, n:o 142
till statsutskottet;
herr *Sundströms* motion, n:o 143, till statsutskottet;
herr *Forssells* motion, n:o 144, till statsutskottet;
herr *Thorssons* motion, n:o 145, till statsutskottet;
herr *Karlssons* i Mo motion, n:o 146, till statsutskottet;
herr *Bergs* i Stockholm motion, n:o 147, till statsutskottet;
herr *Bergs* i Stockholm *m. fl.* motion, n:o 148, till statsutskottet;
herr *Beckmans m. fl.* motion, n:o 149, till bevillningsutskottet;
herr *Beckmans m. fl.* motion, n:o 150, till lagutskottet;
herr *Erikssons* i Grängesberg *m. fl.* motion, n:o 151, till lagutskottet;
herr *Anderssons* i Grimbo *m. fl.* motion, n:o 152, till lagutskottet;
herr *Kristenssons m. fl.* motion, n:o 153, till lagutskottet;
herr *Petterssons* i Södertelje motioner, n:is 154 och 155, till lagutskottet;
herr *Brantings m. fl.* motion, n:o 156, till lagutskottet;
herr *Brantings m. fl.* motion, n:o 157, till lagutskottet;
herr *Tengdahls* motioner, n:is 158 och 159, till lagutskottet;
herr *Starbäcks m. fl.* motion, n:o 160, till lagutskottet;
herr *Starbäcks* motioner, n:is 161, 162 och 163, till statsutskottet;
herr *Crafoords* motion, n:o 164, till statsutskottet;
herr *Nilsons* i Örebro motion, n:o 165, till statsutskottet;
herr *Lundins* motioner, n:o 166 till statsutskottet och n:o 167 till bevillningsutskottet;

herrar *Hellgrens* och *Kvarnzeliuss* motion, n:o 168, till statsutskottet;

herr *Jespersons* motioner, n:o 169 till statsutskottet och n:o 170 till bevillningsutskottet;

herr *Bergs* i Staby motion, n:o 171, till statsutskottet;

herrar *Bergs* i Göteborg och *Ahlfvengrens* motion, n:o 172, till statsutskottet;

herr *Christiernsons m. fl.* motion, n:o 173, till bevillningsutskottet;

herr *Söderbergs* i Hobborn motion, n:o 174, till bevillningsutskottet;

herr *Svenssons* i Nyköping motion, n:o 175, till bevillningsutskottet;

herrar *Åslunds* och *Öbergs* motion, n:o 176, till bevillningsutskottet;

herr *Lundells* motion, n:o 177, till bevillningsutskottet;

herr *Byströms m. fl.* motion, n:o 178, till bevillningsutskottet;

herr *Byströms m. fl.* motion, n:o 179, till lagutskottet;

herr *Byströms* motion, n:o 180, till lagutskottet;

herrar *Öbergs* och *Åslunds* motion, n:o 181, till lagutskottet; samt

herrar *Månssons* och *Larssons* i Gallstad motion, n:o 182, till lagutskottet.

§ 3.

Herr talmannen yttrade: Jag tillåter mig föreslå, att kammaren vill besluta att i år liksom förra riksdagen tillsätta fem tillfälliga utskott, hvart och ett bestående af nio ordinarie ledamöter och fem suppleanter.

Detta förslag bifölls; och beslöt kammaren på herr talmannens förslag tillika att lördagen den 30 innevarande januari företaga val af ledamöter och suppleanter i de tillfälliga utskotten.

§ 4.

Härefter tillkännagaf herr talmannen, att han låtit uppgöra förslag till fördelning af de motioner, som hänvisats till behandling af tillfälligt utskott; och var detta förslag, som nu upplästes, så lydande:

Förslag till fördelning af de 21 inom Andra Kammaren väckta motioner, hvilka blifvit hänvisade till behandling af tillfälligt utskott.

Till behandling af ett *tillfälligt utskott (n:o 1)* torde få öfverlämnas motioner af:

herr *Räf*, n:o 7, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt för medlemmar af svenska kyrkan att fritaga sina barn från kristendomsundervisningen i folkskola och allmänna läroverk,

herr *Jönsson* i Kvarnberga, n:o 23, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sådan ändring i gällande folkskolestadga, att ordinarie folkskollärare, som blifvit obotligt sinnessjuk, må kunna entledigas med pension,

herr *Ericsson* i Ofvanmyra, n:o 24, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upprättande af ett under statens förvaltning ställdt permanent penninglotteri, hvars afkastning skulle tillfalla landets skogsvårdsstyrelser,

herrar *Berg* i Staby och *Nylander*, n:o 87, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående anordnande af landtbrukshögskoleundervisning.

Till ett annat *tillfälligt utskott (n:o 2)* torde få hänvisas motioner af:

herr *Åkerlund*, n:o 37, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående skärpta och i öfrigt ändrade bestämmelser rörande automobiltrafik,

herr *Nilsson* i Skärhus, n:o 85, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående stämpling å importerade ägg,

herr *Karlsson* i Mo, n:o 89, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående kontroll öfver värden och förvaltningen af donationer och stiftelser.

Till ett tredje *tillfälligt utskott (n:o 3)* torde få öfverlämnas motioner af:

herr *Räf*, n:o 5, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående afhjälpan af den osäkerhet och de svårigheter, som vållas af berusade passagerare å statens järnvägar,

densamme, n:o 6, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående sofplatser för tredje klassens passagerare å statens järnvägar,

herr *Crafoord*, n:o 11, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändring af järnvägsstyrelsens bokföringssätt,

herrar *Camitz* och *Berglund*, n:o 22, om rätt för pensionerad ordinarie järnvägstjänsteman att erhålla fribiljetter på resor å statens järnvägar.

Till ett fjärde *tillfälligt utskott* (n:o 4), torde få öfverlämnas motioner af:

herr *Röing*, n:o 39, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utförande genom tullverkets egen personal af det arbete, som i en del hamnar åligger där befintliga packhuskarlslag m. m.,

herr *Söderberg* i Hobborn, n:o 86, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning om tillgången i mellersta och södra delarna af landet på jord, som med fördel kan förvärfvas för att upplåtas till egna hem,

herr *Widén*, n:o 88, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande skogsarbetarnes ställning och lefnadsförhållanden i Norrland m. m.,

herr *Palme*, n:o 141, om skrifvelse till Kungl. Maj:t rörande ökade möjligheter för underofficerarne inom hären och flottan att vinna officersbefordran.

Slutligen torde till ett femte *tillfälligt utskott* (n:o 5) få öfverlämnas motioner af:

herr *Eriksson* i Grängesberg, n:o 12, om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att uppbördsprovisionen vid indrifning af krono- och kommunalutskylder m. m. må oafkortad tillkomma den, som i sista hand verkställer indrifningen,

herr *Söderbergh* i Karlshamn, n:o 15, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående tillägg till gällande lagstiftning rörande villkoren för sökande af pantlånerörelse,

herr *Lindley*, n:o 20, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade grunder för val af sjömanshusdirektion m. m.,

herr *Rune*, n:o 38, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående inrättande af en allmän lånekassa för Sveriges kommuner,

herr *Lindhagen m. fl.*, n:o 117, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande af största möjliga kredit på penningmarknaden till åstadkommande af jordbruk och bostäder åt mindre bemedlade personer m. m., och

herr *Lindhagen m. fl.*, n:o 118, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bildande af en lånefond, afsedd att för mindre bemedlade personer bereda tillfälle att inom städernas områden förvärfva bostäder.

Förslaget blef af kammaren godkänt.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets memorial n:o 1, med den till innevarande Riksdag afgifna berättelse af fullmäktige i riksgäldskontoret angående riksgäldskontorets ställning och förvaltning, och

bankoutskottets memorial n:o 1, med öfverlämnande af fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet afgifna berättelse.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *Ekman* i Göteborg under 5 dagar fr. o. m. den 30 januari,
 „ *Widén* „ „ 3 „ „ „ 30 „
 „ *Odqvist* under den 30 januari, och
 „ *Hellström* likaledes under den 30 januari.

Kammarens ledamöter åtskildes häruppå kl. 3,7 e. m.

In fidem
Per Cronvall.